

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Az alkoholizmus.

Piros pünkösöd napján történt. A plébánia templom tornyában méltóságosan zúgott a nagy harang. Szanktusára harangoztak. Az egyik kocsmából pedig duhaj legények rekedt nótája csapott ki. E nagy napon istenháza helyett már reggel beültek az ördög házába, részegre itták magukat s a tivornya dúrva, szentelen danával gyalázták meg a Szentlélek nagy napját.

Nem hiába az alkohol az ördög itala: nincs előtte semmi szent.

Vasárnap délután a templomban zendül a hívek éneke, melabús orgonahang a kísérete: ekkor részeg emberek ordító nótája csap be az uccáról az istenházába, megbotránkoztatva a jámbor hívőket.

Az alkohol, az ördögitala, kivetkőztette őket minden emberi érzésből, az állatoknál alacsonyabb fokra süllyedtek s megszenteltélték az Úr szent házát, az Úr szent napján.

Az alkohol fölkelte aljas szenvedelmek elborítják az agy józan gondolkodását, a szív tisztességes érzéseit, kiveszik emberi mivoltából s uralomra juttatják az aljas szenvedelmeket.

Ma már az emberek legnagyobb szenvedélyeinek egyike az alkoholizmus. Egész nemzedékek degenerálására, elfajulására, elpusztulására vezet és egyike a legsúlyosabb problémáknak. Magának az alkoholnak fizikai gyilkoló hatását az orvosi tudomány képviselői kivétel nélkül elősmerték, erkölcsi pusztításairól pedig a kriminológia tanuskodik.

Az alkoholt újabb ideig csupán mint élvezeti cikket ismerték és használták, a kultúra haladásával és az ezzel összefüggésben álló nyomoruság növekedésével az alkohol tápláló-szerré lett. És éppen az alkohol becsének ez a megdöbbentő emelkedése idézte elő annak rohamos, szinte feltartóztatlan elterjedését, úgy hogy most már csak erélyes és megalkuvást nem tűrő állami intézkedések segíthetnének a veszedelmen.

Hogy az intelligens, felvilágosodott osztály nyögi az alkoholizmus átkait — sajnálatos, de ám mivel öntudatosan rohant a veszedelembé: cinikus mosollyal napirendre térhetnének fölötte.

Az az elem, melynek megmentésén az államnak és a humánus intézményeknek munkálkodni és fáradozni elodázhatatlan kötelességük: a nép, a nyomoruságban sinylődő munkásosz-

tály, mely az alkoholizmusnak rabja és áldozata.

A munkásból kiöl minden erkölcsiséget, minden emberi érzést és az ily bűnös szenvedélyeinek rabjává lett munkás nem törődik családjával és még kevésbé munkaadójával, aki megfosztja idejétől, melyet a kocsmába kívánna eltölteni. Érthető tehát, hogy szenvedélyeinek kielégítésére áldozza fel egész keresetét, veti el magától családi nyugalomát, boldogságát.

Ha azután iszákossága, tehát megbizhatlansága, tunyasága miatt elveszti kenyerét, a megfertőzött ember minden eszközt felhasznál arra, hogy szenvedélyét továbbra is kielégíthesse és így lesz azután a békés, szerény munkás családjának nyüge, a társadalomnak pedig parazitája.

Miben keressük ennek a romlásnak, ennek az elfajulásnak a magyarázatát? És mik azok az eszközök, amelyekkel ezeknek gátat lehetne vetni?

Az alkoholizmus oka abban rejlik, hogy napjainkban nemcsak az ivási szokás, hanem az ivási kényszer uralja a társadalmat. Minden ünnepségen, legyen az akár családi, akár társadalmi vagy politikai, mondhatnók talán sokszor döntő szerepe van az alkoholnak. Akiben megvan az erkölcsi bátorságnak és józanságnak az a foka,

Az imakönyv titka.

Van nekem, türelmes olvasóm, egy öreg nagy néném — Lujza néni — aki úgy maradt ránk a múlt század közepéről, mint egy érintetlen, kapcsos imádságos könyv, amelyet sohasem nyitott ki senki, holott ki tudja, minő szép imákat nem talált volna benne? De hát az embereket, úgy látszik, már a múlt században is jobban érdekelték a regények és frivol olvasmányok, mint az imák s szegény Lujza néni az oka, ha nem Bocaccio dekameronjának született. Noha már nyolcvan éves, a haja még ma is fekete, ami azonban nem gátolja meg abban, hogy ugyszólván egész nap ne aludjék. A viláért nem merném fölkelteni: ki tudja, nem a multakról álmodik-e s ez oly terület, ahová avatatlan kézzel nyulni szentségtörés.

Nos, huszonnyolc esztendeje még nem aludt oly sokat a néni s — én akkor öt éves, szőkefürtű fiucska voltam (bocsánat, hogy ily gyöngéden írok magamról, de rendkívül nagy bennem az önszeretet) — megátalkodott fejemet nem egyszer, óh, sokszor hajtottam őlébe Lujza nénié, aki ilyenkor mindig cukorkát dugott a számba. (»Hunyd be a szemed, nyisd ki a szád!« — ez a már nem ösmeretlen mondás előzte meg a cukrot). Aztán, mialatt én az édességet szopogattam, lassan, mint ahogy csurran a méz, mesélni kezdett.

— Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy hajás baba, (— Milyen haja volt? — szóltam közbe mindjárt kíváncsian. — Barna,

nem: fekete, — felelte ő habozva) és ő is ott volt a boltban, a kirakatban, ahol a többi babát csinálták. Csinos baba volt, uri baba, de tudod, azért nem volt olyan cifra, mint a többi babák, mert nem akart olyan cifra lenni. Azt hitte, szebb, hogyha egyszerűbb. (— Jé, csodálkoztam én, minthogy akkoriban még nem nagy barátja voltam az egyszerűségnek.) Mit csodálkozol kis csacsi, hiszen a babában nem a cifraság a fő, hanem az, hogy jó baba legyen. Látod, ez a narancs-cukor is ugy-e, jó volt! Pedig mikor megetted s jól esett, már semmiféle cifra selyempapír sem volt rajta? . . . Hát ez a baba is ilyen jó baba volt. Még csak el sem lehetett törni, mert gummiból készült. Ha pedig megnyomták: sirt. (— Mért sirt? — Mert fájt neki, ha bántották.) Nos tehát, ezt a gummi babát egyszer meglátta a kirakatban egy inci-pinci kis gróf; egy kis huszár, — mert a mamája huszár-ruhában járatta, ha sétálni ment vele — és úgy megtetszett neki, hogy mindjárt megkérte a mamáját, hogy vegye meg neki a babát. A baba (— »Hogy hívták?« Nem volt neve? — De, de volt neki neve. Juliska; mondjuk, hogy Juliska) belülről a kirakattól tüstént észrevette, hogy megtetszett a fiucskának, s egyszeribe úgy megkedvelte a kis huszárt, hogy ha lehetett volna, szeretett volna kiugrani a kirakattól, hogy nyakába boruljon a völegényének. Mert most már a völegénye volt, igen a völegénye. Hisz megakartta venni, hogy hazavigye. (»Hát az a völegény?« — Az, csacsikám.) Nos, a kis gróf (— Hát azt

hogy hívták?« — Azt, azt! — mondta akadozva. — Azt Gyurinak hívták fiam; Gyurinak!) vagyis a Gyuri nagy örömmel bejött a mamájával a boltba, hogy megvásárolják a Juliskát. Mamája, már mint a grófné, szeme elé illesztette a lorgnját és megmondta a kereskedőnek, hogy adják elő a kirakattól a Juliskát s mikor ez megtörtént, akkor kezébe vette és nézegetni kezdte.

— Jaj, beh gyönyörű! — kiáltott a grófocska.

A grófné azonban az ajkát bigyesztette. — Nem elegáns baba. Nem neked való, Georges. A kirakattól azt hittem, hogy porcellánból van. A toilletje sem szép. Mutasson másikat!

A kis huszárnak elgörbült a szája: — De nekem nem kell más baba! Ich brauche nicht! Ich will nicht! — s kis kezével a gummibaba után kapott.

A grófné szigorúan ránézett: — Georges, nem veszek babát, ha makrancoskodik! Adjon egy porcellán babát! Szépet!

A huszárocska dacosan félre fordult, mialatt szeméből a méltatlankodás könnyei peregtek.

Mamája pedig odatartott eléje egy selyemruhás, szőke porcellán babát:

— Kell ez a szép baba? Vagy — toldta utána — semmit sem kapsz!

Gyuri gróf rásandított a selyemruhásra és valamit dünnyögött. A grófné erre becsomagtotta a babát és hazaküldte. A gummi-baba pedig már mint Juliska (— igen,

hogy szembe mer szállani a hamis és barbár előteletekkel és nem akarja magát ezekkel megmételtyezni, azt ki-tagadják körükből, mivel, hogy különb mer lenni a többiekénél.

Igen erős akarátú apostolokra van szükség a társadalomnak, hogy legyőzhesse a mindinkább terjeszkedő veszedelmet, melyet az alkoholizmus magában rejt.

Az államnak pedig kötelessége határozatos intézkedéseket életbe léptetni. Így például a vasárnapi munkaszünetet a kocsmákra és pálinkamérésekre is ki kell terjesztenie, miáltal elejét veheti annak, hogy a munkásosztály ezt az egyetlen szabad napját léhán elfecsérelje, dözsöléssel töltsse el és mind anyagilag, mind erkölcsileg elzüllödjék. Kötelessége továbbá és első sorban a népnevelésre nagyobb gondot fordítani, ha az alkoholizmus mérget gyökerestől kiakarjuk irtani. A tudatlan nép kiművelése és felvilágosítása által lehet elhárítani az alkoholizmus okait. Ki kell vezetni abból a sötétségből, amelybe rabszolgai sorsa belésodorta, hogy önmaga teljes öntudattal és józansággal rendelkezhesék sorsáról.

Ezeket őszintén megszivelve lehet azt az ijesztő veszedelmet legyőzni, melyet alkoholizmusnak nevezünk.

Birtokparcellázás.

(Fölvívás a venni szándékozókhoz)

Feszetics Tasziló gróf meghallgatta kérésünket s oly feltétellel hajlandó a vasvári, hodászi és ollári uradalmakat örökáron, parcellázva eladni, ha e birtoktestek egész területére és minden tartozékára vevők találkoznak.

Az adás-vevést a földmiv. miniszter közvetíti és intézi állami támogatás mellett.

Az egyes birtokrészek és jogok árát a felosztási tervzet elkészülte után a földmiv. minisztérium kiküldöttsége állapítja meg a hitbizományi bíróság rendelkezése alapján.

mi történt Juliskával, néni? — Juliska ott maradt hoppon a boltban. De nem ment többé vissza a kirakatba, hanem azt mondta, hogy inkább dobja ki az utcára, de ő nem engedí mással megvételni magát. Az egy grófocska volt, akihez hozzá ment volna, az elhagyta és ő nem lesz másé.

S ahogy a kereskedő a kezébe vette, hogy eltegye valahová, szegény gummibaba keservesen sírt. Amire aztán megszánták és nem tették vissza a kirakatba, hanem belé fektették az üres skatulyába, ahol ma is ott van, ha meg nem halt.

Itt Lujza néni rendesen — mivel hogy több ízben is elmondta volt nekem ezt a mesét — sóhajtott egyet, s magcírogatván az arcomat, szelíden, remegő hangon szólott: — Mert kicsikém, a játékszereknek is van szívének néha.

Ezt én természetesen nem igen értettem, hanem azért készségesen elhittem.

Ötödik éve azonban már értem is.

Ma tehát az egyes részletek határozott ára még nem tudható, de bizonyos, hogy az árak mérsékeltek lesznek és a fizetési módzat is igen kedvező lesz.

Az egyes községek határaiba eső birtokrészletek legnagyobb részét maguk a községbeliek megtartják. De a legtöbb község határában el fog kelni még vidéki jelentkező is. Jelentkezhetnek tehát vevőkül bármely más községbeli lakosok is, bármelyik uradalmi község birtokrészére és pedig akár kisebb, akár nagyobb parcellákra, esetleg pár száz holdas középirtokrészletre is, majjorral vagy anélkül.

Akik jelentkezni kívánnak, azok f. évi május végéig okvetlen jelentsék be vásárlási szándékukat és pedig első sorban nálam, mint az érdekeltség megbizottjánál, hol a parcellázási ügyek szála az összes érdekelte községekből összefolynak. Bejelentetik ezenkívül ama község eljárárságánál is, amelynek határában birtokot venni óhajtanak.

A jelentkezők írásban a következőkre adjanak fölvilágosítást:

1. Mely község határában óhajtanak birtokot venni?

2. Mennyi és milynemű földbirtokot vagy kocsmái, malmot, lakóházat kívánnak?

3. Mennyi pénzt bírnak a vásárlás létrejöttékor azonnal lefizetni.

Kis gazdaságot venni szándékozók még e kérdésekre is feleljenek:

4. Hány munkabíró tagja van a családjoknak?

5. Hány darab ökrük és hány lovuk van? Akik már most is rendelkeznek ingatlan vagyonnal, azok a főnnebbieken kívül még e kérdésekre is feleljenek:

6. Mennyi és miféle birtokuk van?

7. Mennyi ezeknek hozzávetőleges értéke koronákban?

8. Mely községek határában vannak e birtokok s mely telekkönyvi szám alatt?

9. Mennyi bekeblezett teher van a birtokukon?

10. Miféle egyéb terhek nehezedenek a vagyonukra?

E kérdéseket a földmiv. minisztérium írta elő, tehát ezekre hiven kell megfelelni.

A jelentkezők még nem kötelez a vételre. De hogy a jelentkezés komolyan mutatkozzék, az érdekeltség határozata értelmében minden jelentkező egyidejűleg annyi forintot tartozik beküldeni előlegül a Vasvári Takarékpénztár Részvénytársasághoz, amennyi holdat megvenni szándékozik. Akik pedig nem földet, hanem épületet, vagy jogot

Azóta tudniillik, hogy — ez az, aminek most ötödik esztendeje van — Lujza néni egy alkalommal új imakönyvvel akartam meglepni a régi, kapcsos imádságos könyve helyett, s mivel lehetőleg ugyanolyan szerettem volna vásárolni, mint a másik, emezt titokban kivettem a fiókjából, hogy megnézzem, ki a szerzője? Ahogy kinyitóm a könyvet, a kezembe csuszik egy régi módi, vékony fényezett névjegy, rajta — franciául — ezzel a névvel:

— Gróf N. — — — György huszárfőhadnagy.

Szó nélkül tettem vissza a névjegyet s a kapcsos imakönyvet, mert egyszeriben eszembe jutott az incipinci Gyuri huszár s a Juliska (világos, hogy Lujza volt az igazi neve!) szomorú kis meseje.

— Szegény gummibaba!

Zsoldos László.

akarnak vásárolni, azok a hozzávetőleges értéknek mintegy félszázalékát küldjék be előlegül. Az előleg a vétel esetén az árba betudatik, visszalépés esetén pedig visszaadatik.

Minden jelentkező a parcellázási ügy minden jelentékeny mozzanatáról értesítést fog innét az érdekeltség középpontjából kapni. Az e célra szükségelt költség az előlegekre osztatik fel, ami az egyes előlegekre alig számbavehető pár százalékat tesz ki.

Vasvárott, 1907. május 20.

Barabás István,
az érdekeltség megbizottja.

KÁROLYI JÁNOS.

Folyó hó 21-én Budapestről megdöbentő hírt hozott a táviró: Károlyi János elemi iskolai tanító meghalt. A hír futó tűzként terjedt el a városban s mindenütt mély őszinte részvétet keltett. Mert Károlyiban példás buzgóságú s vasszorgalmú tanítót vesztett a sümegi társadalom, aki e város lakosságának minden rétegében általános népszerűségnek örvendett. A csapás annál leverőbb, a részvét annál mélyebb és igazabb, mert utána 4 kiskorú anyátlan árva is maradt, akik most életfenntartó oszlopukat vesztették atyjukban.

A megboldogult már az iskolai év kezdő hónapjaiban is betegeskedett. Karácsony előtt egy héttel ágynak dőlt, de január 20-án ismét elfoglalta helyét az iskolában. Tanított március 1-ig, többször panaszkodva, hogy az államosítást már nem éri meg. Szomorú sejtelve beteljesedett. Március 1-én otthon kellett maradnia. Bárzsing szűkülése volt, amit gyomorrák okozott. Tejen és levesen kívül egyéb táplálékot lenyelni nem tudott. Állapota egyre súlyosabb lón. Április 25-én elvitték Budapestre, Réczey tanár klinikájára, ahol május 16-án megoperálták. Az operáció után 5-ik napon megváltotta szenvedéseitől a halál. Ott fönt, Budapestben, távol kedves Sümegétől, temették el. Városunk igaz részvéte, gyermekeinek síró fájdalma, mélyeség gyásza kísérte sírjába.

Károlyi János Sümegen 1850 május 15-én született. Iskoláit Sümegen és a győri kat. képzőben végezte. 1872-ig Sövényházaán, azóta Sümegen tanított. Később Zalaegerszegen, majd Budapestben a tornatanításra is oklevelet szerzett. Egész életét a tanítás nemes, de súlyos munkájának szentelte. Tanított az I. B. osztályban, a leányismételőben, az ipariskolában és az utolsó évig tanította a reáliskola mind a négy osztályában a tornászatot is. Heti óraszámja közel 40-re rugott. Városunk lakosságának nagy részével ő ismertette meg az abécé betűit s adta az alapot a további haladásra.

E nehéz nagy munka után nyugodni tért. De gyermekei összetört szívvel tekintenek utána, volt tanítványai, kartársai és a közönség áldva emlékeznek reá.

A tanítóttestület a következő gyászjelentéssel tudatta halálát:

A sümegi községi elemi népiskola tanítóttestülete mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett kedves kartársa: Károlyi János elemi népiskolai tanító és okl. tornatanár hosszú kínos szenvedés után Budapestben folyó évi május 21-én 57 éves korában, tanítói működésének 39-ik évében meghalt. A felejthetetlen kedves kartárs és jóbarát hült tetemeit e hó 22-én délután 5 órakor a rákoskeresztúri temetőben helyezik örök nyu-

Az első dunántuli gőz-műfestő-vegytisztító és pliszérozógyár főkelepe Vadász Adolf divatárú kereskedőnél

S ü m e g e n .

Elfogadok a cég részére e szakmába vágó legkényesebb ruhaneműek vegyileg való tisztítását, foltok és pecsétek eltávolítását, valamint bármily ruhaneműeknek gőzzel történendő minden színre való megfestését.

A ruhaneműk festésénél az elfejtés felesleges.

galomra. Lelki üdvéért a szent mise f. hó 25-én reggel fél nyolckor lesz a sümegi plébánia-templomban. Sümegen, 1907 május 22-én. Az örök világosság fényeskedjék neki. Áldás emlékére!

Forgács.

Három szörnyű ellenség támadt a magyarra: a kivándorlás, a tüdővész és az alkoholizmus. Rettenetesebb tatárnál, török-nél, németnél.

1905-ben 254 305 lélek vándorolt ki. 103 335-tel több, mint az ország természetes szaporodása.

Evenként meghal tüdővészből 76 ezer ember.

A legújabb számítások szerint évenként 400 millió K-t költünk szeszes italokra.

Óriás számok ezek!

Amilyen nagyok, éppen oly hangozhatnak. Gyökereis leközdülésüket csak arra való állami intézkedésekkel lehet elérni.

De sokat tehetnek a helyi hatóságok és a társadalom is.

Például az alkoholizmus terén a munkaadók. Mivel az ivás leginkább vasárnap dühöng vagy szombat estétől hétfő hajnalig. lát a munkásokat fizessék *hétfőn*. Micsoda nagy látványja lenne ennek az alkoholizmus elleni küzdelemben!

Zschiesche József helybeli gőzmalomtulajdonos így tesz.

Kövessék ez egyszerű, de hatásos példát a többi munkaadók is.

*

Virágba borultak az uccáinkat szegélyző akácfa-sorok. A zöld lombok árnyából színesen, elevenen mosolyognak ránk a fehér fűrtök. Illatjuk szerte száll a levegőbe s kéjjel szívjuk be az illattal terhes levegőt.

De ezeknek a virágdiszes fáknek hiányzik a zenéje. Nem döngenek rajta a méhecskék százezei, nem gyűjtik a virágport, hogy mézet készítsenek belőle. Mert Sümegen nincs méhészet. Egy-két régi, szakmával üzőtt méhészet talán akad, de kaptárral ellátott méhes alig van a városban. Pedig a méhecskéknak megvolna a dús legelőjük. Népünk azonban nem ismeri, nem kultiválja ezt a nevezetes hasznos hajtó mellékát sem a gazdaságnak.

Igy azután neki a méz nemhogy nem csurran, hanem még nem is csöppen.

Bárd.

H I R E K .

— **Esküvő.** Eybeck Ignác Vilmos soproni posta és táviró tiszti folyó hó 25-én házasságra lépett Szobovics Zsófiával, néhai Szobovics Jenő kedves leányával. A polgári kötés után Németh János plébános végezte az egyházi esketést. Násznapjuk Sümegi Tivadar urodalmi intéző és Vischer Adolf soproni postafelügyelő voltak.

Neubauer Ferenc dr. sümegi ügyvéd június 8-án tartja esküvőjét a nagybányai plébánia-templomban Bertalan Miklós kir. bányamérnök és neje, szül. Kremnitzky Mária leányával, Terikével.

— **Áthelyezés.** A király Fehér József csáktornyai járásbírói albirónak a keszthelyi járásbíróshoz saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— **Köszönet.** Özv. Paár Istvánné úrnő Mihályfáról a sümegi aggok háza szegényei számára 10 koronát küldött. E kegyes adományért halás köszönetét nyilvánítja Németh János plébános, mint a szegényház felügyelője.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A sümegi községi népiskola iskolaszéke f. hó 23-án Németh János plébános iskolaszéki elnök vezetésével gyűlést tartott. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök a fájdalom őszinte, meleg hangján emlékezett meg Károlyi János tanító elhunytáról, aki 35 éven szolgálta Sümeg népoktatásának ügyét s ez idő alatt lelkiismeretes, buzgó

működést fejtett ki. A város nemcsak érdekes tanítót, hanem derék embert is veszített benne. A tagok mély megilletődéssel hallgatták az elnök parentálását s Károlyi János halálán érzett fájdalmukat és részvétüket jegyzőkönyvben is megörökítették. Az iskolaszék az elhunyt árváinak szegénységét tekintve melegen ajánlja, hogy a képviselőtestület Károlyi János fizetését szeptember 1-ig az árváknak utalványozza ki. (Félévre a örvény rendeli. A vizsgákat június 11-22-re tűzte ki a gyűlés, a záróünnep 23-án, az értesítők szétosztása 25-én lesz. Két szegény felsőleányiskolai tanuló iskolapénzét a gyűlés elengedte. Szeptemberben az elemi iskola állami lesz, mint ilyen ingyenes. A tanulók csupán 50 fillér könyvtárilletéket és 30 fillér nyugdíj-járulékot fizetnek. A gyűlés a tanulóknak adandó évközi s az év végén szokásos iskolai értesítőre 20—20 fillért szavazott meg. Ekként az összes fizetség 1 K lesz. A Károlyi halálával megüresedett állás betöltését célzó hosszabb megbeszélés után a gyűlés eloszlott.

— **Letört virág.** Kondor Sándor nagybányai bányaszámánácsost és nejét súlyos csapás érte. Szívük szerelmének első virága, a kedves kis Mariska életének 13-ik évében négy heti szenvedés után f. hó 20-án meghalt. Nagy részvéttel temették el a nagybányai temetőben. Kondor József volt sümegi városbíró, unokáját siratja az elhunyt leánykában.

— **Esküdtársi tárgyalás.** Ruzsics István, Oszkó Mária gyilkosa, akivel ő és József nevű fia együtt élt, folyó hó 21-én állott törvényt a zalaegerszegi esküdtársi elött. Vérlázító jelenet volt, midőn apa és fiú egymás ellen vádaskodtak, holott a törvény is elengedi, hogy apa vagy fiú egymás ellen valljanak. A főtárgyalást Degré Miklós dr. törvényszéki elnök vezette, bírák Skóday Aurél és Spertagh Géza voltak. Az esküdtársak Tóth Gyula, Farkas István, Ruzsicska Kálmán dr., Szalay Gyula, Löb Ignác, Vizi István, Vid Lajos, Lengyel Mátyás, Kozáry Gyula, Puttheány Géza báró, Grosz Győző, Péncs József és Csütörtök Lajos tagokból alakult. A vádlottat Rézler Kornél dr. ügyvéd védte. Ruzsics Istvánt az esküdtárs véleményére a törvényszék másfél évi börtönrre ítélte.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselőtestülete ma vasárnap délelőtt fél 11-kor tartja rendes tavaszi közgyűlését. Tárgyai: 1. A község múlt évi számadásának bemutatása. 2. A megyei alispán 1907. sz. határozatának előterjesztése. 3. Iskolaszéki tagok választása. 4. Rendőrőrmester választása. 5. Indítványok.

— **Túristák Sümegen.** Az országos turista egyesület budapesti osztályának 32 tagja érkezett pünkösdi vasárnapján Sümegre. A kirándulókat Téry Ödön dr. egészségügyi főfelügyelő miniszteri osztálytanácsos vezette. Sümegen Lukonich Gábor dr. a kaszinó elnöke készítette elő a kirándulók programját, kalauzusk pedig M. Kossa Gusztáv gyógyszerész volt. Első utjuk a temetőbe, Kisfaludy Sándor és Szegedy Róza sírjához vezetett. Itt a szobrot megkoszorúzták, Mihalovics Béla budapesti ügyvéd remek beszédben emlékezett meg Kisfaludyról és hitveséről. Megszemlélték azután a várat, Kisfaludy szülőházát, a Darnay Múzeumot. Délben a lövőtársulat termében ebéd volt, amelyen Barkócy Károly sümegi ügyvéd nagyhatású beszédben üdvözölte a társaságot, ki nek nevében Mihalovics köszönte meg a sümegiek figyelmét. Téry Ödön dr. különösen Lukonich Gábor drra és M. Kossa Gusztávra írtette poharát. A kedélyes hangulatban lefolyt ebéd után a társaság a sümegi intelligencia több tagjával kocsiakra ült s elrándultak Tátika hegyére, ahonnan csak este érkeztek vissza. Innen még aznap este Tapolcára utaztak. Bár hűvös, esős idő volt, a túristák vidám, kedélyes hangulatban töltötték az időt s kedves emlékekkel távoztak Sümegről.

— **A Ramassetter-szobor alapozása.** A héten belekezdtek Sümegen is a Ramassetter-szobor fölállításának tényleges munkájába. A városháza előtti téren, a régi

kerekes kút helyén 375 cm hosszú és széles és 90 cm mély gödröt ástak, ez azután a hét folyamán bazaltkavics, homok és cement keverékéből készült betonnal tömték meg. Ez lesz a szobor alapja, amelyre a márványból készült mellékalakok és Ramassetternek bronzból öntött alakja kerül.

— **Táncmulatság.** A sümegi katolikus legényegyesület május 20-án a lövőtársulat helyiségében tartotta nyári táncmulatságát. A pünkösdi napokban beállott esős és hűvös idő nagyban megcsappantotta az egyesület szokásos közönségét, de akik megjelentek, annál kedélyesebb mulatságban volt részük. A kitérő hangulatban lefolyt mulatság a reggeli órákban végződött. Szép erkölcsi és anyagi sikert aratott az egyesület, ebben a főrészt az agilis rendezőseget illeti.

— **Köszönet.** A sümegi kat. legényegyesület május 20-án tartott nyári táncmulatságán felülfizettek: Németh János plébános 10 K, Sümegi Tivadar, szjt. Ferenc-rendiek zárdája 5—5 K., N. N. 4 K., Hettyey Károly, Bazsó József, M. Kossa Gusztáv 2—2 K., Liszli István 1 K 50 f., Bódis Tivadar, Funt Sándor, Hámosy Mihály, özv. Horváth Gáborné, Klaffi Lajos, Koloszfár József, Krajcár Lajos, Nagy István, Németh Sándor, Pap József, Pék Vidor, Urr Pál 1—1 K., Cseré Gyula, Présing János, Sövény János 60—60 f., Epstein Ödön, Fekete István, Szijártó György 50—0 f., Horváth Lajos, Jankó Imre, Jósár Sándor, Tamás János 40—40 f., Németh László, Szele Kálmán, Timár János 30—30 f., Biró Gábor, Ersing Károly, Kigyósi János, Kis Lajos, Páv Márton, Pál Sándorné, Joós József, Dörnyei Lajos 20—20 f. Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton is a kat. legényegyesület halás köszönetét.

— **Női kézi munka tanfolyama.** A sümegi női kézi munka tanfolyamot a jelentkezett látogatók szorgalmasan látogatják. Minden szerda és péntek délután gyűlnek össze a leányiskolában s a hölgyek tünderújait ugyancsak szorgalmasan forgatják a tűt. Most aszurozó munkát készítenek, majd a himzésre kerül a sor. Megrendelést máris többet kaptak. A tanfolyam ingyenes. Jelentkezőket továbbra is szívesen fölvesz.

— **Választók.** A vármegyén az országos képviselőválasztók névjegyzékét jóváhagyták. A választók száma Sümegen 343.

— **Műkedvelő.** Rigácson f. hó 12-én a román. kat. ifjúság a *Proso bugyellárist* igen szép sikerrel másodszor adta elő. Felülfizettek: Holub János 4 K, Jüngling Zoltán, Lázár József, Péter Jenő 2—2 K, Szalay Gyula, Hevesi György, Singer Sándor 1—1 K, Szalay Gábor 50 f. A szíves felülfizetők fogadják ezuton is a rendezőbizottság halás köszönetét. Boda Béla tanító.

— **Történelmi lovagjáték Pécsen.** A pécsi országos kiállítás nagybizottsága Nemes Mihály és Margittai Tihámér festőművészeket megbízta, hogy júniusban Pécsen megszabású történelmi lovagjátékot rendezzenek. A művészek elvállalták a megrendezést és elkészítették az ünnepség tervét, melynek alapjául hazánkban fénykorából vettek ki egy epizódot. Nagy Lajos király fényes kísérettel bevonul Pécs városába, ahol a városi tanács a papsággal és a szomszédos vármegyék küldöttségével hódol a királynak. Erre a pécsi egyetem alapításának szimbolikus aktsa következik, mely után az iparos céhek és mezőgazdák nyújtják át ajándékaikat a nagy királynak. Ezt követi a fényes lovagi torna, melyet 40 urlovas és 60 huszár fog eljátszani. A mintegy háromszáz szereplő a város és a vármegye előkelőségeiből fog kitelni. A rendezésre a pécsi és a baranyamegyei főispánok elnöklésével 200 tagu bizottság alakult. A lovagjáték a kiállítással szomszédos sporttelepen fog lefolyni ez év június 22-én és 23-án. Az ünnepség jóvedelmét jótékony célokra fordítják.

— **Utazási kedvezmények Pécsre.** A kereskedelemügyi miniszter a pécsi kiállításra utazóknak minden nagyobb állomásról azt a kedvezményt engedte, hogy az alacsonyabb kocsiosztályra váltott jegyen

magasabb kocsiosztályban utazhatnak. A rendeletet most léptetik életbe.

— **A katolikus legényegyesület háza.** A katolikus legényegyesület mostani háza helyett újat épített. Az ősrégi, az egyesület céljaira alkalmatlan ház helyett új modern épületet kap. Disze lesz a Széchenyi uccának. Az épületben lesz egy 16 m hosszú, 8 m széles, 5 m magas terem, 8 m hosszú, 5 m széles olvasó szoba, azután ruhatár és szálló stb. Az épület mintegy 11.000 koronába kerül. A megyés püspök 1000 koronát adományozott s a ház építésére az engedelmet megadta. Az építést Tasek János építő vállalta el. Az ellenőrzésre Sümegi Tivadar intézőt kérte meg a gyűlés.

— **Jóváhagyás.** Sümeg képviselőtestülete az ovót fölajánlotta a vallás és közoktatásügyi miniszternek államosítás végett. Átadja az épületet, a Ramassetter-alap 900 K kamatját és ezenkívül 400 K községi hozzájárulást. A vármegye e határozatot május havi közgyűlésében jóváhagyta.

— **A peronoszpóra ellen.** Az elüljáróság figyelmezteti a szőlőtulajdonosokat, hogy a permetelést e hó végéig föltétlenül elvégezzék. A mulasztókat a járás főszolgabírájának bejelentik.

— **A cukorrépatermelők szervezkedése.** A sárvári cukorgyár körzetéhez tartozó gazdák május 5-én szervezkedő értekezletet tartottak Celldömölkön a városház nagyertermében. A szervezkedés iránti mozgalmat a fehérvármegyei gazdasági egyesület indította meg. Az értekezleten résztvettek: Esterházy László gróf, a fehérvármegyei gazd. egyesület elnöke, Koller Pál igazgató, Ármos Jenő titkár, több fehérvármegyei s veszprémi megyei gazda. A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület részéről ott volt Sárközy Viktor titkár. Esterházy László gróf ismertette az értekezlet célját. A gazdák védekezni akarnak a cukorgyárak tulakadásai ellen. A gyárak ugyanis a munkabér folytonos emelkedése dacára a répa árát mesterseges eszközökkel lenyomják s alacsony nívón tartják. A gazdák a változott viszonyoknak megfelelő árakat akarnak elérni. Az értekezlet tehát kimondta, hogy a cukorrépatermelők szövetségét megalakítja és Székesfehérvárott központi irodát állít fel, amelyet egyelőre az ottani gazdasági egyesület vezet. A szervezőbizottság a gazdákat fel fogja szólítani egy nyilatkozat aláírására, amelyben azok a szövetség határozatainak magukat alávetik. Mihelyt az érdekeltség akkora lesz, hogy 4000 hold cukorrépa termelésre szánt terület le lesz kötve, megindítják az egyezkedést a gyárakkal. A szövetségbe lépő gazdáknak kötelezni kell magukat arra, hogy október előtt répatermelésre vonatkozólag szerződést nem kötnek.

— **Megszüntetik a tömegvállalkozásokat.** A kereskedelmi miniszter a lakatosok országos kongresszusához rendeletet intézett, — amelyben kijelenti, hogy megszünteti a tömegvállalkozásokat és hivatalos építkezéseknél szakmák szerint külön-külön árlejtéseket tűznek ki.

— **Főlirat a rossz szivar miatt.** Talán nincs dohányos ember széles ez országban, aki egyszer-másszor, amikor nem szelölő szivarral küzködik, ki ne fakadt volna jó magyarosan az állami trafik ellen. Az azonban még nem történt meg, hogy egyszerre egy egész vármegye keseredjék el annyira a rossz szivar ellen, — hogy hivatalos főliratban szemébe mondja ezt a kincstárnak s arra kérje a kormányt, adjon jobb dohányt és jobb szivart az elfüstölt millió-

kért. Trencsénmegyéé ebben az elsőség. A megyei közigazgatási bizottság gyűlésén Petrás Károly árvaszéki elnök indítványára kimondták, hogy a vármegye főlir a pénzügyminiszterhez a dohányosok említett nagy sérelmének orvoslása végett.

— **A legjobb szájviz kétségkívül a világszerte ismert Greensill-féle,** melyet éppen óriási népszerűségénél fogva számosan utánoznak. Már is sok értéktelen utánzat van forgalomban, melyektől óva intjük a közönséget. A valódi Greensill-féle szájviz minden drogériában, gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben kapható.

— **Gyilkosság.** Keszthelyen ijj. Cédula László sármelléki lakos a napokban az uccán álldogált, mikor két régi ittas haragosa nótázva arra ment. Hogyan, hogyan, egymásba kötöttek, előkerültek a kések és kölcsönösen összeszurkálták egymást. Cédula László a sok szúrástól összeesett. Szívét, veséjét, beleit megsértették úgy, hogy rövid idő múlva meghalt.

— **A Mura áradása.** A Mura az idén ismét veszéllyel fenyeget. Az idej nagy áradás onnan van, hogy az osztrák hegyvidék alacsonyabban fekvő pontjain hirtelen megolvadt a hó és ezzel a folyó vizének növekedése rohamosan következett be. Három falu áll víz alatt, veszedelemnek kitéve. A folyó áradása e hó 22-én kezdett veszedelmes méreteket ölteni. A víz szemlátomást dagadt, ugyannyira, hogy a déli vasúti uttest betoncsőből készült átvezését is elérte. Ezen a résen át a víz áthatott a töltés másik oldalára és rémes gyorsasággal előntötte Murakeresztur—Kollátszeg községeket. Az állapot kétségbeesítő. A község népe egész éjjel talpon volt és védőgátakat készített, hogy a községnek még el nem öntött részét megmentse. Sürgőnyileg kérték orsz. képviselőjüket, Dobrovics Milánt, hogy jöjjön közzük, győződjön meg a baj nagyságáról és sűrűsse a kormány intézkedését. Dobrovics azonnal elutazott Murakereszturra és onnan a veszélyes állapotról táviratilag értesítette a kormányt. A Déli vasút töltését 20 esendőr őrzi, hogy azt át ne törjék azzal a céllal, hogy az áradatot más irányba tereljék. Kotor határában a Mura folyton árad, a vízállás egy éjjel 12 centiméterrel nőtt. A község első házai vízben állanak.

— **Öreg ember nem vén ember.** Megmondta már halhatatlan irónk: öreg ember nem vén ember. Igazságát bizonyítja az az öngyilkosság, amit Csökök Dániel ivánfahegyvi vincellér követett el. Csökök már 62 éves, tehát elég öreg ember volt, azonban nem elég vén ahhoz, hogy még mindig szerelmes ne legyen. Csökök Dániel nem régen megismerkedett Csik Magdolnával, akinek 48 éves bájába erősen beleszerelmesedett. Hogy a boldogsága teljes legyen, feleségül vette Csik Magdolnát. Azonban a boldogság elmaradt. Nem tudni: volt-e rá oka, de Csökök nagyon féltékenykedett s emiatt örökös volt közöttük a pörpatvar. Az utóbbi időben végre annyira elkeseredett a szerelmes vincellér, hogy folyton öngyilkossági tervekkel foglalkozott. A minap aztán, mikor az asszony — megúlván férje féltékenykedéseit — végleg otthagya Csökököt, a vincellér öngyilkosságra szánta el magát. Mivel az asszony többszöri kérésekre sem ment vissza, tervét keresztül is vitte. Vett 8 doboz gyufát és abból 4 dobozt egy lábasban föloldott. Az így elkészített mérget aztán megitta. Nagy Ferenc hegyőr meghallotta a vincellér jaigatását, aki bement az öreghez, majd pedig Stadinger rendőrt értesítette. A rendőr bérkocsival ment ki a színhelyre és

Csökök Dánielt, aki Kővágóórsőn született, beszállította a kórházba, ahol ápolás alá vették. A gyógykezelés azonban nem sokat használt, amennyiben Csökök állapota oly rosszra fordult, hogy eszméletét veszítette. Az öngyilkost, aki élet-halál közt lebeg, eddig ki sem lehetett hallgatni.

— **Hogy a Kathreiner-féle Kneip-maláta kávé csak egész szemekben** gondosan eredeti csomagokban csomagolva kerül eladásra, emeli annak általánosan ismert nagy előnyeit, biztosítja a vevőt az árú tisztaságáról és lehetetlenné teszi idegen anyaggal való hamisítását, vagy hogy portól, más illatoktól stb. rongáltassék. Háziaszonyainknak büszkesége mindig a valódit és a legjobbat vásárolhatni. Ha tehát ügyelnek a Kathreiner-féle Kneip-maláta kávé eredeti csomagjain levő Kathreiner névre és a védjegyen Kneip Páter arckepével, úgy nemcsak az árú tisztaságát, hanem egyúttal annak teljes jóízét és a kedvelt kávé-zamatot is biztosítják maguknak, mely a valódi Kathreiner kávé kiténteti ma már az egész világon az elismert előállítási módja révén.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.
Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Nyílt-tér.

E rovatban közölkéért nem felelős a szerkesztő.

Fogműterem.

Tapolcán minden hó 20-tól 27-ig.
WELLNER GYULA

veszprémi fogász fiók-műterme

Tapolca, Eibesütz szálloda.

Készít minden a modern fogászat körébe vágó műveleteket, jótállással. Szájpadlás nélküli műfogak.

Szükségeiteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsi-gyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üveg-áru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos Széchenyi-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-utca.

BÖHM PAL divatáru-kereskedő, vászon-gyári raktár.

DARNAY KALMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiséggtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és li-körgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÜNFELD J. úri szabó üzlete és kész férfi ruharaktár, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

HERCZIG BÁLINT épület- és butorasztalos, sarkoszu, érc- és fakoporsó dús vász-lasztékban. Városháza-ucca 593. sz.

Használt és új

írógépek

(200 koronától
feljebb
jótállással)

sokszorosító készülékek

és kellékeik, modern irodaberendezési tárgyak kaphatók
Würzburger és Társa betéti társaságnál, Budapest V., Szabadság-tér 4.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ hétköznapi és borügynök. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztales. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-rakt.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és a cseri henger-műmalom liszteladása. Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sírkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős

SKALÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SÖVÉNY JÁNOS épület- és butorasztales. Árpád-ucca 286.

SZELE KÁLMÁN benzin motor- és cséplő-géptulajdonos. Temető-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az »Arany-báránny«-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Árpád-ucca 145sz.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán és üvegáru nagykereskedése.

SCZHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacsere.

Ó V Á S ! !

A régóta ki-
tűnően bevált GREENSILL-féle
SZÁJVIZET

utánózzák! Amelyen e törv. védjegy
nincsen, utasítsuk vissza.

Kapható:
minden
gyógyszertárban,
drogériában, és jobb
illatszer-kereskedésben.

Új sümegi

és brom képeslevelezőlapok, dús vá-
lasztékban kaphatók.

Horvát Gábor

könyvkereskedésében Sümegen.

Eladó!!!

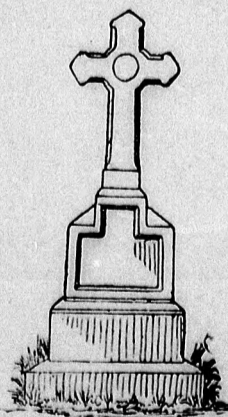
nagymennyiségű első osztályu
szokvány minőségű fajtiszta gyö-
keres **fásoltvány** az összes bor
és csemege fajkból; ugyszin-
tén I. osztályu **sima és gyöke-
res Ripária-Portalis, Rupestris-
Manticóla, és Vitis Solonis** ame-
rikai-vadvessző, valamint **hazai**
sima és gyökeres vessző.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep

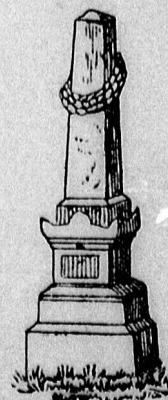
kezelősege, Tapolca (Zala m.)

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sir-
kőben. Ugy mint: márvány, grá-
nit, szienit, labrador és porfirból.
Siremlékeket, uti keresztek, szent-
háromság-szobrokat, épület- és
minden egyéb e szakmába vágó
munkákat és javítást jutányos
áron elvállal és izléses kivitelben
készít.

Wirth Jakab

ajánlja ujjonnan berendezett

cementárú gyárát,

amelyben készítettnek: több színben
cementlapok, lépcsők minden nagyság-
ban, **csövek, kútkavák, etető és itató-
vályuk** és jutányos árban számítottak.
Ugy szinte elvállal betonirozást és min-
den e szakmába vágó cement munkála-
tokat jutányos olesó árban.

Protland és Roman cement hordó és
zsákban állandóan raktáron van és ju-
tányos árban kapható.

Gyár és raktár: Árpád-utca, saját
házában.

Kardos Gyula szijgyártó Sümegen.

Van szerencsém Sümeg és vidéke n. é.
közönségét értesíteni, hogy Sümegen a Kos-
suth Lajos uccában, Epstein V. úr házá-
ban a mai kor kívánalmainak megfelelő

szijgyártó üzletet

nyitottam. Nem kimélve sem költséget, sem
fáradtságot, hogy e tekintetben legmesszebb
menő igényeknek is pontosan és lelkiismer-
tesen megfelelhessenek. Raktáron tartok: te-
hervonó és futószerszámokat, egyes szer-
számrészeket. Megrendelések gyorsan elké-
szítetnek, javítások pontosan és lelkiismer-
tesen, jutányos árban eszközöltetnek. A n.
é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Kardos Gyula szijgyártó.

Porcellán

servicek, edények, dísz-
tárgyak, mosdókészle-
tek, kávéházi és ma-
gánhasználatra, fehér
és szines kivitelben
legolcsóbban

Würzburger Jakabnál

Sümegegen, kaphatók.

Sü

A

L
10-ik
járás
lyisé
teser
Nem
azért
hely
szám
tély
szíj
lunk

A
tünk
új, r
tusza
az a
szeg
sébe
ság
hely
igaz
meg
járás

E
nich
képv
Süm
kam
Eitn
tarta

Sz
villan
ték,
szoba
poha
szer
jól v

Rö
poszt
kor,
nál k
egy-k
önma
ruha
fejede
ban,
és ve

Rö
Az ó
vende
bad.)

Rö
érkez
vőleg
bánj.
egy l
kívül
igen
diplo
delke